

Nieuwe voorafgaande beslissing omtrent de verzekeringsgift en fiscaal misbruik

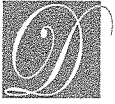
Eind vorige maand werd op de website van de Vlaamse belastingdienst (Vlabel) een voorafgaande beslissing gepubliceerd omtrent de schenking van een levensverzekering (Voorafgaande beslissing nr. 16017 dd. 18.04.2016). Er is de laatste tijd veel te doen geweest rond de verzekeringsgift. Waar gaat het over? Wij vatten alles hieronder nog even kort voor u samen, vooraleer we ingaan op de nieuwe voorafgaande beslissing.

Vaak wordt vermogen geïnvesteerd in verzekeringscontracten van het type tak 21- of tak 23. Neem nu het voorbeeld waarbij een vader - als verzekeringnemer - bepaalt dat bij zijn overlijden - als verzekerde - een uitkering van het kapitaal zal gebeuren aan zijn kind - als begunstigde. In principe is de uitkering aan het kind onderhevig aan erfbelasting. Als de vader echter reeds tijdens zijn leven de rechten van het verzekeringscontract schenkt aan zijn (de zogenaamde verzekeringsgift), is op de uitkering in principe niet langer erfbelasting verschuldigd.

Het omstreden standpunt van Vlabel (standpunt nr. 15133 d.d. 12/10/2015 en 30/11/2015) zegt nu het volgende. Zelfs al werden de rechten van het verzekeringscontract (bij notariële akte) door de vader aan het kind geschonken (al dan niet met betaling 3% schenkbelasting), zal tóch nog erfbelasting verschuldigd zijn op het ogenblik dat de vader komt te overlijden en de verzekeringsmaatschappij aldus overgaat tot uitkering van het kapitaal aan het kind. Dit standpunt vindt toepassing op overlijdens vanaf 1 maart 2016.

Om de pijn wat te verzachten schoof Vlabel zelf meteen twee oplossingen naar voor om de heffing van erfbelasting alsnog te vermijden. Een eerste mogelijkheid bestaat erin het contract af te kopen (hier gaan we niet dieper op in). Een tweede mogelijkheid bestaat erin dat de begunstigde van de rechten (het kind) een nieuwe begunstigde in de polis aanduidt (bijvoorbeeld zijn of haar eigen kind(eren)). Vlabel verduidelijkt hierbij ook meteen expliciet dat ze niet zal aanvaarden dat de oorspronkelijke begunstigde zichzelf gaat herbenoemen als “nieuwe” begunstigde. Dit wordt door Vlabel beschouwd als fiscaal misbruik.

Precies omtrent dit laatste punt werd de voorafgaande beslissing aangevraagd. In voorliggend geval waren de oorspronkelijke begunstigten de wettelijke erfgenamen A en B. Echter was de relatie tussen B en de rest van de familie absoluut niet goed. Na de schenking van de rechten van het verzekeringscontract (en betaling van 3% schenkbelasting) aan A duidt deze zichzelf aan als nieuwe begunstigde. De rullingdienst meent nu “dat het niet voldoende is dat A zichzelf als enige begunstigde aanduidt, aangezien hij oorspronkelijk medebegunstigde was”. De rullingdienst besluit met andere woorden tot fiscaal misbruik en meent dat er erfbelasting zal verschuldigd zijn op de uitkering die A verkrijgt.



Uit de voornoemde beslissing blijkt dus dat de tekst van het standpunt hoogstwaarschijnlijk niet te eng mag worden geïnterpreteerd. Immers waren A en B gezamenlijk aangeduid als oorspronkelijke begunstigden en duidt B - na de schenking - enkel zichzelf aan als nieuwe begunstigde. De oorspronkelijke begunstigde gaat in voorliggend geval dus niet louter zichzelf gaan herbenoemen als nieuwe begunstigde. Er wordt daarentegen in belangrijke mate afgeweken van de oorspronkelijk aangeduide begunstigden. Toch besluit Vlabel tot fiscaal misbruik. Ook de niet-fiscale motieven, met name de moeilijke verstandhouding tussen B en de rest van de familie en het zoveel als mogelijk vermijden dat het familiaal vermogen bij B terecht zou komen, konden volgens de rulingdienst niet volstaan.

Mark Delboo – 30 juni 2016

DELBOO